

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [91-4771](#), i. k. 112106ANUTA0003-200

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
N U T A R I M A S**

**DĖL ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ KAINOS NUSTATYMO
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2012 m. liepos 27 d. Nr. O3-200
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)) 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2012, Nr. [17-752](#)) 9 straipsnio 3 dalies 5 punktu ir atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2012 m. liepos 19 d. pažymą Nr. O5-175 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a:

Patvirtinti Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodiką (pridedama).

KOMISIJOS PIRMININKĖ

DIANA KORSAKAITĖ

ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ KAINOS NUSTATYMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo tvarką.

2. Vadovaudamasi Metodika Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) nustato perdavimo sistemos operatoriaus teikiamų elektros energijos sisteminių paslaugų kainą.

3. Metodikos tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius principus elektros energijos sisteminių paslaugų kainai nustatyti.

4. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)) 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2012, Nr. [17-752](#)) 9 straipsnio 3 dalies 5 punktu.

5. Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Elektros tinklų naudojimo taisyklėse.

II. ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ SĄNAUDŲ NUSTATYMO TVARKA

6. Komisija nustato perdavimo sistemos operatoriaus teikiamų sisteminių paslaugų sąnaudų sumą, kurią sudaro:

6.1. aktyviosios galios, energijos balanso ir dažnio valdymo paslaugoms teikti:

6.1.1 pirminio aktyviosios galios rezervo (toliau – Pirminis rezervas) sąnaudos;

6.1.2. antrinio aktyviosios galios rezervo (toliau – Antrinis rezervas) sąnaudos, kurias sudaro antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo (toliau – Antrinis avarinis rezervas) sąnaudos ir antrinio aktyviosios galios rezervo nuokrypiams reguliuoti (toliau – Antrinis nuokrypių rezervas) sąnaudos;

6.1.3. tretinio aktyviosios galios rezervo (toliau – Tretinis rezervas) sąnaudos;

6.2. reaktyviosios galios ir įtampos valdymo paslaugai teikti (toliau – Įtampos valdymas) sąnaudos;

6.3. avarių, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugai teikti sistemos atstatyme po totalinės avarijos dalyvaujančių įrenginių, naudojamų elektrinei paleisti autonominiu režimu, išlaikymo (toliau – Sistemos atstatymo) sąnaudos;

6.4. kitos papildomos paslaugos.

7. Komisija nustato Pirminio rezervo sąnaudas:

7.1. įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamą Pirminio rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;

7.2. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas perkant Pirminį rezervą;

7.3. įvertinusi skirtumą tarp prognozuoto Pirminio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Pirminio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;

7.4. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Pirminį rezervą per praėjusius kalendorinius metus.

8. Komisija nustato Antrinio avarinio rezervo sąnaudas:

- 9.1. įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamą Antrinio avarinio rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;
- 9.2. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas perkant Antrinį avarinį rezervą;
- 9.3. įvertinusi skirtumą tarp prognozuoto Antrinio avarinio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Antrinio avarinio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;
- 9.4. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Antrinį avarinį rezervą per praėjusius kalendorinius metus.
10. Komisija nustato Antrinio nuokrypių rezervo sąnaudas:
 - 10.1. įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamą Antrinio nuokrypių rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 10.2. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas perkant Antrinį nuokrypių rezervą;
 - 10.3. įvertinusi skirtumą tarp prognozuoto Antrinio nuokrypių rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Antrinio nuokrypių rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;
 - 10.4. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Antrinį nuokrypių rezervą per praėjusius kalendorinius metus.
11. Komisija nustato Tretinio rezervo sąnaudas:
 - 11.1. įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamą Tretinio rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 11.2. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas perkant Tretinį rezervą;
 - 11.3. įvertinusi skirtumą tarp prognozuoto Tretinio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Tretinio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;
 - 11.4. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Tretinį rezervą per praėjusius kalendorinius metus.
12. Komisija nustato Įtampos valdymo sąnaudas, teikiant reaktyviosios galios ir įtampos valdymo paslaugą:
 - 12.1. įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamą Įtampos valdymo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 12.2. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas teikiant Įtampos valdymo paslaugą;
 - 12.3. įvertinusi skirtumą tarp prognozuoto Įtampos valdymo poreikio ir faktiškai užsakyto Įtampos valdymo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;
 - 12.4. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų teikiant Įtampos valdymo paslaugą per praėjusius kalendorinius metus.
13. Komisija nustato Sistemos atstatymo sąnaudas, teikiant avarių, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugą įvertinusi perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas:
 - 13.1. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus Sistemos atstatymo sąnaudas;
 - 13.2. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų teikiant Sistemos atstatymo paslaugą per praėjusius kalendorinius metus.
14. Komisija nustato kitų papildomų paslaugų sąnaudas:
 - 14.1. įvertinusi prognozuojamas perdavimo sistemos operatoriaus kitų papildomų paslaugų sąnaudas;
 - 14.2. įvertinusi skirtumą tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir Komisijos nustatytų sąnaudų teikiant kitas papildomas paslaugas per praėjusius kalendorinius metus.
15. Komisija nustato perdavimo sistemos operatoriaus teikiamų elektros energijos sisteminių paslaugų sąnaudas kaip Metodikos 7–14 punktuose nustatytų sąnaudų sumą.

III. ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ KAINOS NUSTATYMO TVARKA

16. Komisija nustato elektros energijos sisteminių paslaugų kainą:

16.1. įvertinusi Metodikos 15 punkte nustatytą elektros energijos sisteminių paslaugų sąnaudų sumą;

16.2. įvertinusi skirtumą tarp prognozuotų surinkti ir faktiškai surinktų lėšų už sisteminių paslaugų teikimą praėjusiais kalendoriniais metais;

16.3. įvertinusi prognozuojamą vartotojų suvartoti elektros energijos kiekį per ateinančius kalendorinius metus;

16.4. kaip santykį tarp Metodikos 16.1 bei 16.2 punktuose nurodytų lėšų dydžių sumos ir 16.3 punkte nurodyto vartojimo kiekio.

IV. REIKALAVIMAI, SUSIJĘ SU ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ KAINOS NUSTATYMU

17. Siekiant tinkamai apskaičiuoti bei nustatyti elektros energijos sisteminių paslaugų teikimo sąnaudas ir elektros energijos sisteminių paslaugų kainą ateinantiems kalendoriniams metams, perdavimo sistemos operatorius ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 15 d. raštu Komisijai privalomai pateikia šią informaciją ir ją pagrindžiančius dokumentus:

17.1. Metodikos 7 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:

17.1.1. prognozuojamą Pirminio rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;

17.1.2. prognozuojamas sąnaudas perkant Pirminį rezervą;

17.1.3. skirtumą tarp prognozuoto Pirminio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Pirminio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;

17.1.4. skirtumą tarp Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Pirminį rezervą ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.

17.2. Metodikos 8 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:

17.2.1. prognozuojamą Antrinio avarinio rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;

17.2.2. prognozuojamas sąnaudas perkant Antrinį avarinį rezervą;

17.2.3. skirtumą tarp prognozuoto Antrinio avarinio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Antrinio avarinio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;

17.2.4. skirtumą tarp Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Antrinį avarinį rezervą ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.

17.3. Metodikos 9 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:

17.3.1. prognozuojamą Antrinio nuokrypių rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;

17.3.2. prognozuojamas sąnaudas perkant Antrinį nuokrypių rezervą;

17.3.3. skirtumą tarp prognozuoto Antrinio nuokrypių galios rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Antrinio nuokrypių rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;

17.3.4. skirtumą tarp Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Antrinį nuokrypių rezervą ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.

17.4. Metodikos 10 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:

17.4.1. prognozuojamą Tretinio galios rezervo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;

17.4.2. prognozuojamas sąnaudas perkant Tretinį rezervą;

17.4.3. skirtumą tarp prognozuoto Tretinio rezervo poreikio ir faktiškai užsakyto Tretinio rezervo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;

17.4.4. skirtumą tarp Komisijos nustatytų sąnaudų perkant Tretinį rezervą ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.

- 17.5. Metodikos 11 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:
- 17.5.1. prognozuojamą Įtampos valdymo poreikį ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 17.5.2. prognozuojamas sąnaudas teikiant Įtampos valdymo paslaugą;
 - 17.5.3. skirtumą tarp prognozuoto Įtampos valdymo poreikio ir faktiškai panaudoto Įtampos valdymo kiekio per praėjusius kalendorinius metus;
 - 17.5.4. skirtumą tarp Komisijos nustatytų sąnaudų teikiant Įtampos valdymo paslaugą ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.
- 17.6. Metodikos 12 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:
- 17.6.1. prognozuojamas Sistemos atstatymo sąnaudas ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 17.6.2. skirtumą tarp Komisijos nustatytų Sistemos atstatymo sąnaudų ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.
- 17.7. Metodikos 13 punkte nurodytoms sąnaudoms nustatyti:
- 17.7.1. prognozuojamas kitas papildomas sąnaudas ateinantiems kalendoriniams metams;
 - 17.7.2. skirtumą tarp Komisijos nustatytų kitų papildomų sąnaudų ir faktiškai patirtų sąnaudų per praėjusius kalendorinius metus.
- 17.8. Metodikos 16.3 punkte nurodytu atveju pateikia informaciją ir pagrindžiančius dokumentus apie prognozuojamą vartotojų suvartoti elektros energijos kiekį per ateinančius kalendorinius metus, kuriam taikytini mokėjimai už elektros energijos sisteminės paslaugas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Įmonė, turinti elektros energijos perdavimo veiklos licenciją, per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio ir ataskaitinių metų pabaigos privalo Komisijai pateikti ketvirtinę ir metinę perdavimo sistemos operatoriaus sisteminių paslaugų teikimo ataskaitą (priedas).
19. Komisija, nustatydamą elektros energijos sisteminių paslaugų sąnaudas ir elektros energijos sisteminių paslaugų kainą, turi teisę naudoti visą teisės aktų nustatyta tvarka Komisijos turimą ir Komisijai prieinamą informaciją.
20. Asmenys, pažeidę Metodikos nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
21. Komisijos veiksmai arba neveikimas, įgyvendinant šią Metodiką, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
-

Elektros energijos sisteminių paslaugų
kainos
nustatymo metodikos
priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V. pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

**PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAUS SISTEMINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO
ATASKAITA UŽ 20__ M. _____ KETVIRTĮ**

(sudarymo data)

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodiklis	Mato vnt.	Praėjusieji metai	Ataskaitiniai metai	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1.	Nupirkta Pirminio rezervo kiekis	MW						
2.	Nupirkta Antrinio avarinio rezervo kiekis	MW						
3.	Nupirkta Antrinio nuokrypių rezervo kiekis	MW						
4.	Nupirkta Tretinio rezervo kiekis	MW						
5.	Panaudotas Įtampos valdymo kiekis	MVarh						
6.	Sisteminių paslaugų sąnaudos iš viso	mln. Eur						
6.1.	Pirminio rezervo pirkimo sąnaudos	mln. Eur						
6.2.	Antrinio avarinio rezervo pirkimo sąnaudos	mln. Eur						
6.3.	Antrinio nuokrypių rezervo pirkimo	mln. Eur						

	šnaudos							
6.4.	Tretinio rezervo pirkimo šnaudos	mln. Eur						
6.5.	Įtampos valdymo šnaudos	mln. Eur						
6.6.	Sistemos atstatymo šnaudos	mln. Eur						
6.7.	Kitos papildomos paslaugos	mln. Eur						
7.	Pajamos iš sisteminių paslaugų pardavimo	mln. Eur						
8.	Perduotos elektros energijos kiekis, kuriam užtikrinamos sisteminės paslaugos	mln. kWh						
9.	Vidutinė sisteminių paslaugų kaina	euro ct/kWh						

Pastaba. Įmonė savo nuožiūra gali papildyti lentelę įrašais, patikslinančiais rodiklių dydžius.

Tvirtinu

pareigos

parašas

vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3-339](#), 2013-08-27, Žin., 2013, Nr. 92-4635 (2013-08-31), i. k. 113106ANUTA0003-339

Nr. [O3-219](#), 2014-07-11, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10195

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-339](#), 2013-08-27, Žin., 2013, Nr. 92-4635 (2013-08-31), i. k. 113106ANUTA0003-339

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 "Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-219](#), 2014-07-11, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10195

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo